

درس نهم جامعه‌شناسی دوازدهم

۱- مصادیق ارائه شده در زیر به ترتیب مربوط به کدام نوع از انواع عقل در معنای عام است؟

الف) پیدا کردن دلایل مهاجرت از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ‌تر

ب) وضعیت برقراری عدالت در میان دهک‌های مختلف درآمدی

پ) معنای شعارهایی که در یک انقلاب داده می‌شود.

۱) عقل تجربی - عقل انتقادی - عقل تفسیری

۲) عقل ابزاری - عقل تجربی - عقل تفسیری

۳) عقل تجربی - عقل تجربی - عقل انتقادی

۴) عقل ابزاری - عقل انتقادی - عقل تجربی

۲- در جهان اسلام، نافع‌ترین علوم کدام است؟

۱) خودشناسی - خداشناسی - علوم ابزاری ۲) علم به نفس - علم توحیدی - علم به مبدأ و معاد

۳) علم به جامعه - تاریخ (علوم اجتماعی) ۴) علوم ابزاری و علمی که درباره چگونگی استفاده

از علوم ابزاری هستند.

۳- در چه صورتی علوم مربوط به جامعه و تاریخ از جمله علوم نافع محسوب نمی‌شود؟

۱) به قصد آموختن از رفتار گذشتگان و عبرت گرفتن از آنها باشد.

۲) به قصد شناخت قوانین اجتماعی، آموخته شوند.

۳) به قصد فخرفروشی و حفظ نظام جاهلی یا نظام گذشتگان باشد.

۴) نیازهای روزمره جامعه اسلامی را تأمین کنند.

- ۴- به ترتیب، هر یک از عبارتهای زیر بیانگر چه مفهومی است؟
- قوانین حاکم بر تدوام و تغییر جوامع و امتهای مختلف در قرآن کریم
 - جوامعی که از علوم و ارزشهای عقلانی بی بهره‌اند.
 - علمی که ما را به اهدافمان نزدیک و ظرفیتهای ما را به فعلیت برساند.

- ۱) سنت‌های الهی - جوامع جاهله - علم مدنی
- ۲) سنت‌های الهی - جوامع اساطیری - علم نافع
- ۳) قوانین اجتماعی - جوامع جاهله - علم نافع
- ۴) قوانین اجتماعی - جوامع اساطیری - علم مدنی

- ۵- هر یک از مثال‌های قرآنی زیر با ویژگی‌های کدام رویکرد جامعه‌شناسی تناسب دارد؟
- قرآن کریم جامعه آرمانی را جامعه‌ای دانسته است که در آن به کسی ظلم نمی‌شود و در برابر ظلم دیگران نیز مقاومت می‌شود.

- قرآن کریم انسان‌ها را به مشاهده آثار و رفتار جوامع مختلف تشویق کرده است.
 - قرآن کریم در موارد متعددی به توصیف و تبیین زندگی اجتماعی انسان‌ها می‌پردازد.
- ۱) انتقادی - تفهمی - پوزیتیویستی
 - ۲) تفهمی - انتقادی - پوزیتیویستی
 - ۳) تفهمی - پوزیتیویستی - انتقادی
 - ۴) انتقادی - پوزیتیویستی - تفهمی

- ۶- فارابی علم اجتماعی را زیر مجموعه علم انسانی دانسته و آن را نامیده است و ابن خلدون علم اجتماعی خود را می‌نامد. از نظر فارابی مدینه در حقیقت مدینه- ای است که با تحریف عملی نسبت به مدینه فاضله پدید می‌آید. مدینه در تعریف فارابی، مدینه‌ای است که با تحریف نظری نسبت به مدینه فاضله شکل می‌گیرد.

- ۱) علم عمران - حکمت مدنی - ضاله - فاسقه
- ۲) علم مدنی - علم عمران - فلسفه - ضاله
- ۳) حکمت مدنی - علم عمران - جاهله - ضاله
- ۴) علم عمران - علم مدنی - جاهله - فاسقه

۷- به ترتیب، کدام دسته از علوم در جهان اسلام از روش‌های عقلانی و وحیانی و کدام علوم از روش‌های حسی و تجربی استفاده می‌کنند؟

- ۱) علمی که درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی، مانند عدالت، مسوولیت و آزادگی و یا آغاز و انجام حیات و زندگی او بحث می‌کنند. - علوم ابزاری
- ۲) علمی که نیازهای روزمره جامعه اسلامی را تأمین می‌کنند. - علوم ابزاری
- ۳) علمی که درباره حقیقت انسان سخن می‌گویند. - علوم مربوط به تاریخ و جامعه
- ۴) علمی که درباره چگونگی استفاده از علوم ابزاری سخن می‌گویند. - علوم مربوط به تاریخ و جامعه

۸- عبارت‌های زیر را به ترتیب از حیث صحیح و غلط بودن مشخص نمایید.
- در مدینه جاهله، علم ابزاری و علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

- در جهان اسلام به دلیل این که روش علمی به روش حسی و تجربی محدود نمی‌شود و عقل و وحی نیز به عنوان دو ابزار شناخت علمی به رسمیت شناخته می‌شوند، علوم نافع به علوم ابزاری محدود می‌شوند.

- قرآن کریم به فرهنگ‌های مختلف و امت‌های گذشته نیز اشاره کرده و رفتار و فرهنگ گذشتگان را مورد ارزیابی انتقادی قرار داده و رفتار عاقلانه آنها را تأیید کرده است.
- جامعه آرمانی قرآن، جامعه‌ای است که روابط ظالمانه دیگران را نمی‌پذیرد و اقتدار خود را در برابر آنها حفظ می‌کند و تا آن جا که بتواند ستمدیدگان و مستضعفان جهان را کمک و یاری می‌کند.

۱) درست - نادرست - نادرست - درست

۲) درست - درست - نادرست - درست

۳) نادرست - نادرست - درست - درست

۴) نادرست - درست - نادرست - درست

۹- به ترتیب، برای شناخت هر یک از موارد زیر از چه نوع عقلی استفاده می‌شود؟
« بررسی عوامل مؤثر در افزایش مهاجرت - کشف قانون جاذبه زمین - به اعتراض سلطه نظام سرمایه‌داری - درک معنای مناسک مذهبی »

(۱) ابزاری - تفسیری - انتقادی - تجربی

(۲) انتقادی - تجربی - تفسیری - تفهیمی

(۳) تجویزی - تفهیمی - تجربی - ابزاری

(۴) تجربی - ابزاری - انتقادی - تفسیری

۱۰- «پیش بینی آثار و پیامدهای اجتماعی - کمک به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها - داشتن ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها» از فواید علوم اجتماعی است. هر کدام از این موارد به ترتیب با کدام رویکرد در جامعه‌شناسی مطابقت دارند؟

(۱) رویکرد ابزاری - رویکرد تفهیمی - رویکرد تفسیری

(۲) رویکرد تبیینی - رویکرد تفهیمی - رویکرد انتقادی

(۳) رویکرد تبیینی - رویکرد تفسیری - رویکرد تفهیمی

(۴) رویکرد ابزاری - رویکرد انتقادی - رویکرد تفهیمی